

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2003

Utgiven i Helsingfors den 19 juni 2003

Nr 514—540

INNEHÅLL

Nr		Sidan
514	Lag om ändring av strafflagen	2231
515	Lag om ändring av strafflagen	2234
516	Lag om ändring av 1 kap. tvångsmedelslagen	2244
517	Lag om ändring av 27 § polislagen	2246
518	Lag om ändring av 24 och 51 § lagen om gränsbevakningsväsendet	2247
519	Lag om ändring av 17 § tullagen	2248
520	Lag om ändring av 9 § lagen om ordningsvakter	2249
521	Lag om ändring av 2 och 5 kap. lagen om verkställighet av straff	2250
522	Lag om ändring av lagen om rannsakningsfängelse	2252
523	Lag om ändring av 37 § luftfartslagen	2253
524	Lag om ändring av 4 § lagen om upprätthållande av ordning i kollektivtrafik	2254
525	Lag om ändring av 11 § lagen om kontrollavgift i kollektivtrafik	2255
526	Lag om ändring av 6 och 8 § lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen	2256
527	Lag om ändring av 74 § sjömanslagen	2257
528	Lag om ändring av 3 kap. 30 § utsökningslagen	2258
529	Lag om ändring av 6 § lagen om säkerhetskontroller vid domstolar	2259
530	Lag om ändring av 6 § lagen om säkerhetskontroller inom flygtrafiken	2260
531	Lag om ändring av 31 § territorialövervakningslagen	2261
532	Lag om ändring av 22 d § mentalvårdslagen	2262
533	Lag om ändring av 35 § lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om försvarsenheter	2263
534	Lag om ändring av 8 och 38 § militära disciplinlagen	2264
535	Lag om ändring av 6 § lagen om unga förbrytare	2265
536	Lag om ändring av 16 § lagen om ordningsbotsförfarande	2266
537	Lag om ändring av 7 § lagen om internering av farliga återfallsförbrytare	2267
538	Lag om ändring av lagen om samhällstjänst	2268
539	Lag om upphävande av 3 och 12 § förordningen om införande av strafflagen	2269
540	Lag om ändring av 28 § lagen om privata säkerhetstjänster	2270

Nr 514

Lag

om ändring av strafflagen

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 33 kap. 4 §, 36 kap. 1 § 2 mom. samt 37 kap. 11 och 14 §,

dessas lagrum sådana de lyder, 33 kap. 4 § och 36 kap. 1 § 2 mom. i lag 769/1990, 37 kap. 11 § i lag 602/1997 och 37 kap. 14 § i lag 369/2001, samt

fogas till 33 kap. 1 §, sådan den lyder i nämnda lag 769/1990, ett nytt 2 mom. och till 2 §, sådan den lyder i nämnda lag 769/1990, ett nytt 2 mom., till 33 kap. en ny 7 § i stället för den 7 § som upphävts genom lag 875/2001 och till 36 kap. en ny 9 § som följer:

RP 2/2003

LaUB 1/2003

RSv 2/2003

Rådets rambeslut 2001/413/RIF; EGT nr L 149, 2.6.2001, s. 1

33 kap.

Om förfalskningsbrott

1 §

Förfalskning

Försök är straffbart.

2 §

Grov förfalskning

Försök är straffbart.

4 §

Innehav av förfalskningsmaterial

Den som utan godtagbart skäl

1) tar emot, anskaffar, transporterar eller innehar ett bevismedel som är falskt eller förfalskat, eller som

2) tillverkar, tar emot, anskaffar, säljer, överlåter eller innehar ett redskap eller tillbehör som med fog kan misstänkas huvudsakligen bli använt för begående av förfalskningsbrott,

skall för *innehav av förfalskningsmaterial* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

7 §

Straffansvar för juridiska personer

På förfalskning, grov förfalskning och innehav av förfalskningsmaterial tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

36 kap.

Om bedrägeri och annan oredlighet

1 §

Bedrägeri

För bedrägeri döms också den som i sådant syfte som nämns i 1 mom. matar in, ändrar, förstör eller undertrycker data eller på något annat sätt ingriper i ett informationssystem funktion så att resultatet av databehandlingen förvanskas och därigenom orsakar ekonomisk skada för någon annan.

9 §

Straffansvar för juridiska personer

På bedrägeri som avses i 1 § 2 mom. i detta kapitel och på grovt bedrägeri som har begåtts så som anges i 1 § 2 mom. tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

37 kap.

Om betalningsmedelsbrott

11 §

Förberedelse till betalningsmedelsbedrägeri

Den som för utförande av betalningsmedelsbedrägeribrott

1) tillverkar, i landet inför, anskaffar, tar emot eller innehar en betalningsmedelsblankett, eller som

2) tillverkar, i landet inför, anskaffar, tar emot, innehar, säljer eller överlåter redskap eller tillbehör som särskilt lämpar sig för tillverkning av betalningsmedelsblanketter, eller upptagningar, programvara, redskap eller tillbehör som särskilt lämpar sig för betalningsrörelse som sker via datanät,

skall för *förberedelse till betalningsmedelsbedrägeri* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

14 §

Straffansvar för juridiska personer

På penningförfalskning, grov penningförfalskning, lindrig penningförfalskning, förberedelse till penningförfalskning, användning av falska pengar, betalningsmedelsbedrägeri,

grovt betalningsmedelsbedrägeri och förberedelse till betalningsmedelsbedrägeri tillämpas vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 515

L a g**om ändring av strafflagen**

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 1 kap. 13 § 3 mom., 2 kap. 1 § och 13 § 2 mom., 2 b kap. 1 och 2 § samt 39 kap. 7 §,
 dessa lagrum sådana de lyder, 1 kap. 13 § 3 mom. i lag 626/1996, 2 kap. 1 § i lagarna 792/1989, 651/1991 och 1056/1996, 13 § 2 mom. i lag 352/1990, 2 b kap. 1 och 2 § i lag 520/2001 och 39 kap. 7 § i lag 769/1990,
ändras 3—6 kap., 7 kap. 3 § 2 och 3 mom., 10 kap. 1 § 2 mom. 2 punkten, 17 kap. 23 § 1 mom. och 48 a kap. 6 § 2 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder, 3—6 kap. jämte ändringar, 7 kap. 3 § 2 och 3 mom. i lag 697/1991, 10 kap. 1 § 2 mom. 2 punkten i lag 875/2001, 17 kap. 23 § 1 mom. i lag 563/1998 och 48 a kap. 6 § 2 mom. i lag 515/2002, samt
fogas till 2 b kap. 3 §, sådan den lyder i nämnda lag 520/2001, ett nytt 3 mom., till 7 kap. en ny 7 § i stället för den 7 § som upphävts genom lag 751/1997, till 45 kap. 14 §, sådan den lyder i lag 559/2000, ett nytt 2 mom. samt till kapitlet nya 26 a och 26 b § samt en ny mellanrubrik före 26 a § som följer:

2 b kap.

Villkorligt fängelse

3 §

Innebörden av villkorligt fängelse

I fråga om valet mellan villkorligt och ovillkorligt fängelse samt tilläggsåtgärder i samband med villkorligt fängelse gäller vad som föreskrivs särskilt.

3 kap.

**Om allmänna förutsättningar för
straffrättsligt ansvar**

1 §

Legalitetsprincipen

En person får betraktas som skyldig till ett brott endast på grund av en gärning som uttryckligen var straffbar enligt lag när den begicks.

Straff och andra straffrättsliga påföljder skall grunda sig på lag.

2 §

Tillämplighet i tiden

På ett brott tillämpas den lag som gällde när brottet begicks.

Gäller när domen meddelas en annan lag än den som gällde när brottet begicks, skall dock den nya lagen tillämpas, om den leder till ett lindrigare slutresultat.

Har avsikten varit att lagen skall gälla endast en viss tid, skall på en gärning som har begåtts under denna tid tillämpas den lag som gällde vid tidpunkten för gärningen, om inte något annat bestäms.

Får en straffbestämmelse i lagen sitt exakta innehåll från något annat ställe i lag eller bestämmelser eller föreskrifter som har givits med stöd av den, bedöms gärningens straffbarhet enligt de bestämmelser eller föreskrifter som gällde vid tidpunkten för gärningen, om inte något annat bestäms i lag eller om inte en ny bestämmelse visar att inställningen till gärningens straffbarhet har förändrats.

3 §

Straffbar underlåtenhet

Underlåtenhet är straffbar om detta uttryckligen anges i brottsbeskrivningen.

Underlåtenhet är straffbar också om gärningsmannen har underlåtit att förhindra en följd som omfattas av en brottsbeskrivning, trots att gärningsmannen har haft en särskild rättslig skyldighet att förhindra följden. Skyldigheten kan grunda sig på

- 1) en tjänst, befattning eller ställning,
- 2) förhållandet mellan gärningsman och offer,
- 3) ett åtagande eller avtal,
- 4) gärningsmannens faroframkallande verksamhet, eller
- 5) någon annan därmed jämförbar orsak.

4 §

Ansvarsålder och tillräknelighet

För straffansvar förutsätts att gärningsman-

nen vid tidpunkten för gärningen har fyllt femton år och är tillräknelig.

Gärningsmannen är otillräknelig, om han eller hon vid tidpunkten för gärningen på grund av en mentalsjukdom, ett gravt förståndshandikapp, en allvarlig mental störning eller medvetanderubbning inte kan förstå gärningens faktiska natur eller rättsstridighet eller om hans eller hennes förmåga att kontrollera sitt handlande av någon sådan anledning är nedsatt på ett avgörande sätt (*otillräknelighet*).

Om gärningsmannen inte är otillräknelig enligt 2 mom., men hans eller hennes förmåga att förstå gärningens faktiska natur eller rättsstridighet eller att kontrollera sitt handlande är avsevärt nedsatt vid tidpunkten för gärningen på grund av en mentalsjukdom, ett förståndshandikapp, en mental störning eller medvetanderubbning (*nedsatt tillräknelighet*), skall 6 kap. 8 § 3 och 4 mom. beaktas vid bestämmandet av straff.

Ett självförvållat rus eller någon annan tillfällig självförvållad medvetanderubbning skall inte beaktas vid bedömningen av tillräkneligheten, om det inte finns särskilt vägande skäl för det.

Om domstolen på grund av den åtalades sinnestillstånd inte dömer ut ett straff skall domstolen, om det inte är uppenbart onödigt, låta utreda frågan om den åtalades behov av vård på det sätt som föreskrivs i 21 § mentalvårdslagen (1116/1990).

5 §

Tillräknande

För straffansvar förutsätts uppsåt eller oaktsamhet.

Om inte något annat föreskrivs är en gärning som avses i denna lag straffbar endast när den begås uppsåtligt.

Vad som sägs i 2 mom. gäller också en gärning som avses någon annanstans i lag, om det föreskrivna strängaste straffet för gärningen är fängelse i mer än sex månader eller om straffbestämmelsen har utfärdats efter ikraftträdandet av denna lag.

6 §

Uppsåt

Gärningsmannen har uppsåtligt orsakat en följd som omfattas av en brottsbeskrivning, om han eller hon har avsett att orsaka följden eller ansett följden vara säker eller övervägande sannolik. Följden har likaså orsakats uppsåtligt, om gärningsmannen ansett att den med säkerhet har samband med den följd han eller hon avsett.

7 §

Oaktsamhet

En gärningsmans förfarande är oaktsamt, om gärningsmannen åsidosätter den aktsamhetsplikt som han eller hon under de rådande omständigheterna har, trots att han eller hon hade kunnat rätta sig efter den (*oaktsamhet*).

Frågan om oaktsamheten skall anses vara grov (*grov oaktsamhet*) avgörs utifrån en helhetsbedömning. Vid bedömningen skall beaktas hur betydande den åsidosatta aktsamhetsplikten är, hur viktiga de äventyrade intressena och hur sannolik kränkningen är, hur medveten gärningsmannen är om att han eller hon tar en risk samt övriga omständigheter som har samband med gärningen och gärningsmannen.

För en gärning som snarare grundar sig på olyckshändelse än på oaktsamhet bestraffas gärningsmannen inte.

4 kap.

Om ansvarsfrihetsgrunder

1 §

Rekvisitvillfarelse

Om gärningsmannen vid tidpunkten för gärningen inte är medveten om att samtliga omständigheter som förutsatts för brottsbeskrivningsenlighet föreligger eller om gärningsmannen misstar sig om en sådan omständighet, är gärningen inte uppsåtlig. Ansvar för ett oaktsamhetsbrott kan dock komma i fråga enligt bestämmelserna om straffbar oaktsamhet.

2 §

Förbudsvillfarelse

Tror gärningsmannen felaktigt att en gärning är tillåten, är han eller hon fri från straffansvar, om denna villfarelse skall anses vara uppenbart ursäktlig med anledning av att

1) offentliggörandet av en lag är behäftat med brister eller fel,

2) innehållet i en lag är speciellt svårbegripligt,

3) en myndighet har givit felaktiga råd, eller

4) det föreligger någon annan jämförbar omständighet.

3 §

Villfarelse om en ansvarsfriande omständighet

Om en gärning inte har en i 4—6 § avsedd ansvarsfrihetsgrund men gärningssituationen, sådan gärningsmannen med fog uppfattade den, hade varit förknippad med en sådan grund, bestraffas han eller hon inte för ett uppsåtligt brott. Ansvar för ett oaktsamhetsbrott kan dock komma i fråga enligt bestämmelserna om straffbar oaktsamhet.

4 §

Nödvärn

En försvarshandling som är nödvändig för att avvärja ett påbörjat eller överhängande obehörigt angrepp är tillåten som nödvärn, om inte handlingen uppenbart överskrider det som utifrån en helhetsbedömning skall anses försvarligt. Vid bedömningen skall beaktas angreppets art och styrka, försvararens och angriparens person samt övriga omständigheter.

Har gränsen för nödvärn överskridits vid försvaret (*excess i nödvärn*), är gärningsmannen dock fri från straffansvar, om omständigheterna var sådana att det inte skäligen kunde ha krävts att gärningsmannen skulle ha reagerat på annat sätt med beaktande av hur farligt och oförutsett angreppet var samt situationen också i övrigt.

5 §

Nödtillstånd

En handling som är nödvändig för att avvärja en omedelbar och trängande fara som hotar ett rättsligt skyddat intresse och som är av annat slag än vad som avses i 4 § är tillåten som en nödtillståndshandling, om handlingen utifrån en helhetsbedömning är försvarlig med beaktande av det räddade intressets samt den orsakade skadans och olägenhetens art och storlek, farans ursprung samt övriga omständigheter.

Kan en handling som har begåtts för att rädda ett rättsligt skyddat intresse inte anses tillåten enligt 1 mom., är gärningsmannen dock fri från straffansvar, om det inte skäligen kunde ha krävts att gärningsmannen skulle ha reagerat på annat sätt med beaktande av hur viktigt det räddade intresset var, hur oförutsedd och tvingande situationen var samt övriga omständigheter.

6 §

Användning av maktmedel

I fråga om rätten att använda maktmedel för utförande av tjänsteuppdrag eller av någon annan därmed jämförbar orsak samt om rätten att bistå personer som har utsetts att övervaka ordningen föreskrivs särskilt genom lag.

När maktmedel används får endast sådana åtgärder tillgripas som är nödvändiga för att uppdraget skall kunna utföras och som utifrån en helhetsbedömning skall anses försvarliga med beaktande av hur viktigt och brådskande uppdraget är, hur farligt motståndet är samt situationen också i övrigt.

Har de gränser som föreskrivs i 2 mom. överskridits vid användningen av maktmedel, är gärningsmannen dock fri från straffansvar, om det finns synnerligen vägande grunder för att anse att det inte skäligen kunde ha krävts att gärningsmannen skulle ha reagerat på annat sätt med beaktande av gärningsmannens ställning och utbildning samt hur viktigt uppdraget och hur oförutsedd situationen var.

7 §

Lindring av straffansvar

Även om gärningsmannen inte helt och hållet befrias från straffansvar på de grunder som anges i detta kapitel, kan förhållandena dock beaktas så att straffansvaret lindras på det sätt som föreskrivs i 6 kap. 8 § 1 mom. 4 punkten samt 2 och 4 mom.

5 kap.

Om försök och medverkan till brott

1 §

Försök

För försök till ett brott bestraffas endast om försöket är straffbart enligt de bestämmelser som gäller det uppsåtliga brottet.

En gärning har framskridit till ett försök till brott när gärningsmannen har börjat begå brottet och då åstadkommit fara för att brottet fullbordas. Försök till brott föreligger också när en sådan fara inte orsakas, om faran har uteblivit endast av tillfälliga orsaker.

När ett straff bestäms för försök till brott tillämpas 6 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten samt 2 och 4 mom., om inte försöket i den straffbestämmelse som är tillämplig på fallet jämställs med en fullbordad gärning.

2 §

Avstående från försök och verksam ånger

För försök bestraffas inte, om gärningsmannen frivilligt har avstått från att fullborda brottet eller annars har förhindrat den följd som avses i brottsbeskrivningen.

Om det finns flera medverkande i brottet, befriar avstående från försök och verksam ånger en gärningsman, anstiftare eller medhjälpare från ansvar endast om denne har fått också de övriga medverkande att avstå från att fullborda brottet eller annars har lyckats förhindra den följd som avses i brottsbeskrivningen eller på annat sätt har eliminerat betydelsen av sin egen verksamhet vid fullbordandet av brottet.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom.

bestraffas försök inte, om brottet inte fullbordas eller den följd som avses i brottsbeskrivningen uteblir av orsaker som inte hänför sig till gärningsmannen, anstiftaren eller medhjälparen, men denne frivilligt och uppriktigt har strävat efter att förhindra brottets fullbordan eller följden.

Om ett försök som enligt 1—3 mom. inte skall bestraffas samtidigt fullbordar något annat brott, är brottet i fråga straffbart.

3 §

Medgärningsmannaskap

Om två eller flera gemensamt har begått ett uppsåtligt brott, bestraffas var och en som gärningsman.

4 §

Medelbart gärningsmannaskap

Som gärningsman döms den som har begått ett uppsåtligt brott genom att som redskap använda någon som inte kan bestraffas för brottet på grund av otillräknelighet eller bristande uppsåt eller av någon annan orsak som sammanhänger med förutsättningarna för straffrättsligt ansvar.

5 §

Anstiftan

Den som uppsåtligen förmår någon till ett uppsåtligt brott eller ett straffbart försök till brottet i fråga döms för anstiftan till brott såsom gärningsman.

6 §

Medhjälp

Den som före eller under ett uppsåtligt brott med råd, dåd eller på annat sätt uppsåtligen hjälper någon att begå brottet eller ett straffbart försök till det, döms för medhjälp till brott enligt samma lagrum som gärningsmannen. När straffet bestäms tillämpas dock 6 kap. 8 § 1 mom. 3 punkten samt 2 och 4 mom.

Anstiftan till straffbar medhjälp bestraffas såsom medhjälp.

7 §

Särskilda personliga omständigheter

En sådan särskild omständighet i anslutning till en person som utesluter, minskar eller höjer en gärnings straffbarhet gäller endast den gärningsman, anstiftare eller medhjälpare beträffande vilken denna omständighet föreligger.

En anstiftare eller medhjälpare är inte fri från straffansvar på den grund att han eller hon inte berörs av en sådan särskild personlig omständighet som utgör straffbarhetsgrund för gärningsmannens gärning.

8 §

Handlande på en juridisk persons vägnar

Den som hör till ett samfunds, en stiftelses eller någon annan juridisk persons lagstadgade organ eller ledning samt den som utövar faktisk beslutanderätt inom en juridisk person eller som på grundval av ett anställnings- eller tjänsteförhållande eller ett uppdrag annars handlar på den juridiska personens vägnar kan dömas för ett brott som har begåtts i den juridiska personens verksamhet trots att han eller hon inte uppfyller de särskilda brottsbeskrivningens villkor som gäller för gärningsmän, om den juridiska personen uppfyller dem.

Om ett brott har begåtts i en näringsidkares rörelse eller någon annan organiserad verksamhet som kan jämföras med den som utövas av en juridisk person, skall på motsvarande sätt tillämpas vad som i 1 mom. bestäms om brott som begåtts i juridiska personers verksamhet.

Bestämmelserna i denna paragraf skall inte tillämpas om annat bestäms någon annanstans i lag.

6 kap.

Om bestämmande av straff

Allmänna bestämmelser

1 §

Straffarter

Allmänna straffarter är ordningsbot, böter, villkorligt fängelse, samhällstjänst och ovillkorligt fängelse.

Särskilda straff för tjänstemän är varning och avsättning.

Disciplinstraff för krigsmän och andra som lyder under 45 kap. är varning, utgångsstraff, disciplinbot och arrest. När en bestämmelse enligt vilken påföljden är disciplinstraff tillämpas på någon annan än en person som lyder under 45 kap., skall han eller hon dömas till böter i stället för disciplinstraff.

Juridiska personer döms till samfundsbot enligt 9 kap.

2 §

Straffskala och avvikelser från den

Ett straff bestäms enligt den straffskala som gäller för brottet i fråga. Från den kan avvika enligt 8 §. Maximistraffet enligt straffskalan får överskridas så som anges i 7 kap.

3 §

Utgångspunkter vid bestämmande av straff

Ett straff skall bestämmas med beaktande av samtliga grunder som enligt lag inverkar på storleken och arten av straffet samt enhetligheten i straffpraxis.

Grunder som påverkar straffmätningen är förutom de som nämns i 4—8 § i detta kapitel de om vilka bestäms någon annanstans i lag.

När frågan om straffart avgörs, skall förutom de grunder som påverkar straffmätningen också tillämpas bestämmelserna i 9—12 §.

Straffmätning

4 §

Allmän princip

Straffet skall mätas ut så att det står i ett rättvist förhållande till hur skadligt och farligt brottet är, motiven till gärningen samt gärningsmannens av brottet framgående skuld i övrigt.

5 §

Skärpningsgrunder

Straffskärpningsgrunder är

1) att den brottsliga verksamheten har varit planmässig,

2) att gärningsmannen har begått brottet såsom medlem av en grupp som har organiserats för att begå allvarliga brott,

3) att brottet har begåtts mot ersättning,

4) att brottet har riktat sig mot en person som hör till en nationell, raslig eller etnisk folkgrupp eller någon annan sådan folkgrupp och att det har begåtts på grund av denna grupptillhörighet, och

5) gärningsmannens tidigare brottslighet, om förhållandet mellan den tidigare brottsligheten och det nya brottet visar att gärningsmannen, med anledning av att brotten är likartade eller annars, är uppenbart likgiltig för förbud och påbud i lag.

6 §

Lindringsgrunder

Strafflindringsgrunder är

1) att betydande påtryckning eller hot eller någon annan liknande omständighet har medverkat till att brottet begåtts,

2) stark mänsklig medkänsla som har lett till brottet eller en exceptionell och oförutsedd frestelse, målsägandens exceptionellt stora medverkan eller någon annan motsvarande omständighet som har varit ägnad att minska gärningsmannens förmåga att följa lag,

3) att förlikning har ingåtts mellan gärningsmannen och målsäganden, att gärningsmannen annars har strävat efter att förhindra eller avlägsna verkningarna av sitt brott eller har strävat efter att främja utredningen av brottet, och

4) de grunder som nämns i 8 § 1 och 3 mom.

7 §

Skälighetsgrunder

Utöver det som föreskrivs i 6 § skall som strafflindrande omständigheter beaktas också

1) de andra följder som brottet har lett till eller domen medför för gärningsmannen,

2) gärningsmannens höga ålder, svaga hälso tillstånd eller andra personliga förhållanden, samt

3) om en anmärkningsvärt lång tid har förflutit sedan brottet begicks,

om det straff som hade mätts ut enligt vedertagen praxis av dessa orsaker skulle leda

till ett oskäligt eller exceptionellt skadligt slutresultat.

8 §

Lindrigare straffskala

Straffet bestäms enligt en lindrigare straffskala, om

1) gärningsmannen har begått brottet innan han eller hon fyllde 18 år,

2) brottet har stannat vid försök,

3) gärningsmannen döms som medhjälpare till brottet med tillämpning av 5 kap. 6 §, eller gärningsmannens medverkan till brottet annars är klart mindre än de övrigas medverkan,

4) brottet har begåtts under omständigheter som nära påminner om omständigheter vilka leder till tillämpning av ansvarsfrihetsgrunder, eller

5) det på grunder som nämns i 6 eller 7 § eller på andra exceptionella grunder finns särskilda skäl, som skall nämnas i domen.

När ett straff bestäms enligt 1 mom. får gärningsmannen dömas till högst tre fjärdedelar av det maximala fängelse- eller bötesstraff som föreskrivs för brottet och lägst det minimum i den straffart som föreskrivs för brottet. Om livstidsfängelse kunde följa på brottet, är maximistrafet i stället för livstidsfängelse fängelse i tolv år och minimistrafet fängelse i två år.

Vad som föreskrivs i 2 mom. tillämpas också när straff bestäms för en gärningsman som har begått brottet såsom nedsatt tillräknelig. Nedsatt tillräknelighet påverkar emellertid inte det maximistraf som kan tillämpas.

Om det föreskrivna strängaste straffet för ett brott är fängelse på viss tid, kan domstolen i fall som avses i denna paragraf döma till böter i stället för fängelse, om det finns särskilt vägande skäl för detta.

Val av straffart

9 §

Valet mellan villkorligt och ovillkorligt fängelse

Ett fängelsestraff på viss tid som uppgår till högst två år kan förklaras villkorligt (*villkorligt fängelse*), om det inte med hänsyn till hur allvarligt brottet är, gärningsmannens skuld sådan den framgår av brottet eller gärnings-

mannens tidigare brottslighet förutsätts att ovillkorligt fängelse döms ut.

För ett brott som någon har begått innan han eller hon fyllde 18 år får dock inte dömas till ovillkorligt fängelsestraff, om det inte finns vägande skäl.

10 §

Tilläggsåtgärder i samband med villkorligt fängelse

Om enbart villkorligt fängelse inte kan anses vara ett tillräckligt straff för brottet, kan dessutom dömas ut böter eller, om det villkorliga fängelsestraffet överstiger ett år, samhällstjänst i minst 20 och högst 90 timmar.

Den som inte hade fyllt 21 år när han eller hon begick brottet kan dömas till villkorligt fängelse förenat med övervakning under en provotid, om detta skall anses motiverat för att främja gärningsmannens möjligheter att anpassa sig i samhället och för att förhindra återfall i brott.

I fråga om böter, samhällstjänst och övervakning som döms ut utöver villkorligt fängelse gäller vad som föreskrivs särskilt. Samhällstjänsten kan dock förvandlas till fängelse i minst fyra och högst 90 dagar.

11 §

Samhällstjänst

En gärningsman döms till samhällstjänst i stället för ett ovillkorligt fängelsestraff på viss tid, högst åtta månader, om inte ovillkorliga fängelsestraff, tidigare samhällstjänststraff eller andra vägande skäl skall anses utgöra hinder för att ett samhällstjänststraff döms ut.

För att gärningsmannen skall kunna dömas till samhällstjänst krävs att han eller hon har samtyckt till att straffet döms ut som samhällstjänst och att han eller hon kan antas klara av den.

12 §

Domseftergift

Domstolen får avstå från att döma ut ett straff, om

1) brottet med hänsyn till hur skadligt det är eller gärningsmannens skuld sådan den

framgår av brottet utifrån en helhetsbedömning skall anses ringa,

2) gärningsmannen har begått brottet före fyllda 18 år och brottet skall anses ha berott på oförstånd eller tanklöshet,

3) brottet av särskilda skäl som hänför sig till gärningen eller gärningsmannen kan jämsättas med en ursäktlig gärning,

4) straffet särskilt med beaktande av de omständigheter som nämns i 6 § 3 punkten och 7 § eller social- och hälsovårdsåtgärder skall anses oskäligt eller oändamålsenligt, eller

5) brottet inte på grund av bestämmelserna om bestämmande av gemensamt straff väsentligt skulle inverka på det totala straffet.

Avräkning från straff som döms ut

13 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Om någon döms till ett fängelsestraff på viss tid för en gärning på grund av vilken gärningsmannen har varit berövad friheten oavbrutet i minst ett dygn, skall domstolen avräkna tiden för frihetsberövandet från straffet eller anse frihetsberövandet som fullt avtjänat straff.

På samma sätt skall förfaras, om frihetsberövandet föranletts av något annat brott som i samband med målet har varit föremål för åtal eller förundersökning eller av att svaranden har förordnats att hämtas till domstolen och därför har tagits i förvar.

Om straffet är böter skall frihetsberövandet avräknas i skälig mån, dock minst hela den tid som frihetsberövandet har varat, eller anses som fullt avtjänat straff.

Om straffet är ungdomsstraff, skall frihetsberövandet avräknas i skälig mån så att det antal ungdomstjänststimmar som annars skulle dömas ut minskas.

14 §

Avräkning av straff som har dömts ut utomlands

Om någon i Finland döms till straff för ett

brott för vilket han eller hon redan helt eller delvis har avtjänat en påföljd som har dömts ut utomlands, skall från straffet göras ett skäligt avdrag. Om påföljden var ett frihetsstraff, skall domstolen från straffet avräkna den tid som motsvarar frihetsberövandet. Domstolen kan även fastställa att påföljden skall anses som en tillräcklig påföljd för brottet.

15 §

Avräkning av disciplinära straff för straffångar

En straffånge kan i straffanstalten påföras disciplinstraff för brott enligt vad som bestäms särskilt. Om en straffånge döms i domstol för ett brott för vilket han eller hon helt eller delvis har avtjänat ett disciplinstraff, skall från straffet göras ett skäligt avdrag, om det inte finns grundad anledning att inte göra detta eller att anse disciplinstraffet som fullt straff för gärningen.

16 §

Avräkning av disciplinära påföljder för personer som lyder under 45 kap.

För brott som avses i 2 § militära rättegångslagen kan den som lyder under 45 kap. i denna lag i disciplinärt förfarande påföras ett disciplinstraff eller en disciplinär tillrättavisning enligt vad som bestäms särskilt. Om en sådan person antingen helt eller delvis har avtjänat ett straff eller en disciplinär tillrättavisning som har påförts i disciplinärt förfarande och han eller hon därefter döms i domstol till straff för samma brott, skall det straff och den tillrättavisning som redan har verkställts i skälig mån beaktas som avräkning eller anses som fullt avtjänat straff.

När avräkningen enligt 1 mom. görs motsvarar ett dygns frihetsberövande ett arrestdygn, disciplinbot för två dagar, två dygns utgångsstraff eller utgångsförbud och tre gånger extratjänst.

7 kap.

Om gemensamt straff

3 §

Gemensamt bötesstraff

— — — — —
 Ett gemensamt bötesstraff får vara högst 240 dagsböter. Ett gemensamt bötesstraff får dock inte vara strängare än de sammanlagda maximistraffen för de olika brotten. Om för något av brotten efter den 1 juni 1969 föreskrivits ett särskilt lägsta bötesstraff, får det gemensamma bötesstraffet inte underskrida detta.

Vad som föreskrivs ovan tillämpas inte på vite som utdöms i euro.

7 §

Beaktande av ett tidigare utdömt samhällstjänststraff

Ett samhällstjänststraff som har dömts ut tidigare kan när ett nytt straff döms ut beaktas på motsvarande sätt som ett tidigare ovillkorligt fängelsestraff enligt 6 §.

10 kap.

Om förverkandepåföljder

1 §

De allmänna förutsättningarna för förverkandepåföljd

— — — — —
 Förverkandepåföljd kan också dömas ut på grund av en straffbar gärning där

2) gärningsmannen är fri från straffansvar med stöd av 4 kap. 2 §, 4 § 2 mom., 5 § 2 mom., 6 § 3 mom. eller 45 kap. 26 b § 2 mom., eller

— — — — —

17 kap.

Om brott mot allmän ordning

23 §

Bestämmelser om påföljder

Den som döms för djurskyddsbrott eller lindrigt djurskyddsbrott kan samtidigt förklaras ha förverkat sin rätt att hålla eller sköta djur eller att annars svara för djurens välfärd. Djurhållningsförbud kan också meddelas en person som döms för djurskyddsförseelse med stöd av 54 § 1 mom. djurskyddslagen och som kan anses olämplig eller oförmögen att sörja för djurens välfärd. Förbudet kan meddelas för viss tid eller så att det blir bestående. Förbudet kan gälla vissa djurarter eller djurhållning över huvud taget. Djurhållningsförbud kan också meddelas en person som med stöd av 3 kap. 4 § 2 mom. inte döms till straff. Förbudet gäller även om det överklagas till dess avgörandet i saken har vunnit laga kraft.

— — — — —

45 kap.

Om militära brott

14 §

Tredska

— — — — —
 För underlåtenhet att lyda en befallning får straff inte dömas ut, om krigsmannen genom att lyda den hade begått en gärning som klart står i strid med tjänste- eller tjänstgöringsplikten eller som annars är klart lagstridig.

Kompletterande bestämmelser

26 a §

Användning av maktmedel

Om en krigsman i vakttjänst, jourtjänst eller polisuppdrag möter motstånd, har krigsmannen rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att bryta motståndet och som kan anses försvarliga med beaktande

av truppens eller det bevakade objektets säkerhet, tjänsteuppdragets eller tjänstgöringens art och hur farligt motståndet är. Under dessa förutsättningar har en vaktpost rätt att använda maktmedel också när någon trots vaktpostens befallning att stanna närmar sig ett bevakat område till vilket tillträde är förbjudet.

Om en underordnad i strid, sjönöd eller någon motsvarande synnerligen farlig situation för truppen eller dess verksamhet, trots en förmans förbud flyr, gör våldsamt motstånd mot förmannen eller inte lyder dennes befallning för avvärjande av faran, fastän befallningen har upprepats, har förmannen rätt att mot den underordnade använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att återställa lydnad och ordning och som kan anses försvarliga för förhindrande av gärningen eller för fullgörande av befallningen. Vid bedömningen av försvarligheten skall beaktas hur farlig den underordnades gärning är samt situationen också i övrigt.

Om en krigsfånge flyr har den som har till uppgift att förhindra flykten rätt att använda sådana maktmedel som anges i 2 kap. 11 b § lagen om verkställighet av straff (39/1889).

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 §.

26 b §

Förmans befallning

För en gärning som en krigsman har begått

Helsingfors den 13 juni 2003

på sin förmans befallning döms den underordnade till straff endast

1) om krigsmannen har insett att han eller hon genom att lyda befallningen skulle handla i strid med lag eller med tjänste- eller tjänstgöringsplikten, eller

2) om krigsmannen borde ha förstått att befallningen och den gärning som förutsattes var rättsstridiga, med beaktande av hur uppenbart lagstridig gärningen i fråga är.

Om gärningen har begåtts under sådana omständigheter där det inte skäligen kunde förutsättas att den underordnade underlät att lyda befallningen, är gärningsmannen dock fri från straffansvar.

48 a kap.

Om naturresursbrott

6 §

Jaktförbud

Den som meddelats jaktförbud får inte under den tid jaktförbudet gäller jaga eller fungera som jaktledare enligt 28 § jaktlagen. Jaktförbud kan också meddelas en person som med stöd av 3 kap. 4 § 2 mom. inte döms till straff.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 516**L a g****om ändring av 1 kap. tvångsmedelslagen**

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 1 kap. 1 § tvångsmedelslagen av den 30 april 1987 (450/1987), sådant detta lagrum
 lyder delvis ändrat i lag 615/2002, nya 4 och 5 mom. och till kapitlet en ny 2 a § som följer:

1 kap.

användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 §
3 mom. och 7 § strafflagen (39/1889).**Gripande, anhållande och häktning***Gripande*

2 a §

1 §

*Laglig självtäkt**Allmän rätt att gripa*

— — — — —
 Om den som skall gripas gör motstånd eller
 flyr, får den gripande använda sådana makt-
 medel som är nödvändiga för att gripa
 personen i fråga och som utifrån en helhets-
 bedömning kan anses försvarliga. Vid be-
 dömningen skall hänsyn tas till brottets art,
 hur den som skall gripas uppträder samt
 situationen också i övrigt.

Bestämmelser om excess i samband med

För återfående av lös egendom som har
 förlorats genom brott eller annars tappats
 skall myndighetshjälp anlitas. Åtgärder som
 syftar till att återta sådan egendom är dock
 tillåtna som självtäkt

1) om egendomen har förlorats genom brott
 och åtgärder för återtagande av egendomen
 har vidtagits omedelbart efter det att brottet
 skett, eller

2) om den förlorade eller tappade egendo-
 men i andra fall återtas från den som
 obehörigt har egendomen i sin besittning, och

tillräcklig myndighetshjälp inte kan fås i rätt tid.

I de situationer som avses ovan får sådana maktmedel användas som är nödvändiga för att få tillbaka egendomen och som utifrån en helhetsbedömning kan anses försvarliga. Vid bedömningen skall hänsyn tas till hur uppen-

bar rättskränkningen är samt hur stor och sannolik den hotande rättsförlusten är.

Bestämmelser om straffbar egenhandsrätt finns i 17 kap. 9 § strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 517

L a g

om ändring av 27 § polislagen

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen av den 7 april 1995 (493/1995) 27 § 4 mom. som följer:

27 §
Användning av maktmedel

användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 §
3 mom. och 7 § strafflagen.

— — — — —
Bestämmelser om excess i samband med

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 518

L a g**om ändring av 24 och 51 § lagen om gränsbevakningsväsendet**

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 12 mars 1999 om gränsbevakningsväsendet (320/1999) 51 § 1 och 2 mom.
 och
fogas till 24 § ett nytt 4 mom. som följer:

24 §

Användning av maktmedel

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § strafflagen (39/1889).

51 §

Tillämpning av bestämmelserna om militära brott

De som vid gränsbevakningsväsendet
 Helsingfors den 13 juni 2003

tjänstgör i militära tjänster lyder under bestämmelserna om krigsmän i 45 kap. strafflagen, med undantag av 26 a § i kapitlet.

Under krigstid lyder även de som vid gränsbevakningsväsendet tjänstgör i uppgifter som motsvarar uppgifterna i 45 kap. 28 § 2 mom. strafflagen under bestämmelserna i nämnda kapitel. På dem tillämpas dock inte 26 a § i kapitlet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Republikens President**TARJA HALONEN**Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 519

L a g

om ändring av 17 § tullagen

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tullagen av den 29 december 1994 (1466/1994) 17 §, sådan den lyder i lag 505/1995,
som följer:

17 §
Vad som i 27 § 1, 2 och 4 mom. polislagen
(493/1995) sägs om en polismans rätt att
använda maktmedel i vissa situationer skall
på motsvarande sätt tillämpas på en tullman.

På den som bistår en tullman i ett tjänste-
uppdrag på begäran av eller med samtycke av
tullmannen tillämpas 46 § polislagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 520

L a g

om ändring av 9 § lagen om ordningsvakter

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 9 § lagen den 22 april 1999 om ordningsvakter (533/1999) ett nytt 4 mom. som
följer:

9 §

Användning av maktmedel

användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 §
3 mom. och 7 § strafflagen.

— — — — —
Bestämmelser om excess i samband med

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 521

L a g**om ändring av 2 och 5 kap. lagen om verkställighet av straff**

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 19 december 1889 om verkställighet av straff (39/1889) 2 kap. 2 a § och 13 § 1 mom. samt 5 kap. 9 §, sådana de lyder, 2 kap. 2 a § i lag 958/1976 och 13 § 1 mom. i lag 580/2001 samt 5 kap. 9 § i lag 703/1991, samt

fogas till 2 kap., sådant det lyder jämte ändringar, en ny 11 b § som följer:

2 kap.

Allmänna stadganden om fängelsestraff och om förvandlingsstraff för böter

2 a §

Avdrag enligt 6 kap. 13 § strafflagen (39/1889) för frihetsberövande beaktas vid verkställighet av straff sådant det har fastställts i domstolens avgörande. Avdrag som hänför sig till en och samma kalendertid beaktas endast en gång. Om den dömda under den kalendertid som nämns i avgörandet har avtjänat fängelsestraff eller förvandlingsstraff för böter, skall ingen avräkning göras för denna tid.

11 b §

Om en fånge försöker fly eller gör motstånd mot en vakt eller någon annan som har till uppgift att hindra rymning eller hålla fången till ordningen, har dessa rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att förhindra rymningen eller upprätthålla ordningen och som med hänsyn till omständigheterna kan anses försvarliga. Det

samma gäller om någon annan än fången gör motstånd i de aktuella fallen.

Den som på begäran eller med samtycke av en person som nämns i 1 mom. bistår denne i ett tjänsteuppdrag som avses i momentet har rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att förhindra rymningen eller upprätthålla ordningen och som med hänsyn till omständigheterna kan anses försvarliga.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § strafflagen.

13 §

Den som har dömts till ett fängelsestraff på viss tid kan friges villkorligt när han av straffet, det avdrag som domstolen gjort med stöd av 6 kap. 13 § strafflagen medräknat, har avtjänat två tredjedelar eller, om det finns synnerliga skäl att frige honom, hälften, i vartdera fallet dock minst 14 dagar. Som synnerligt skäl betraktas att fången under tre år före den dag då brottet begicks inte har avtjänat fängelsestraff i en straffanstalt eller varit internerad i tvångsinrättning.

5 kap.

Om verkställighet i ungdomsfängelse

9 §

En fänge kan frigges villkorligt från ungdomsfängelse när han av straffet, det avdrag

som domstolen gjort med stöd av 6 kap. 13 § strafflagen medräknat, har avtjänat en tredjedel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 522

L a g

om ändring av lagen om rannsakningsfängelse

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 19 juli 1974 om rannsakningsfängelse (615/1974) en ny 15 a § som
följer:

15 a §
Vad som i 2 kap. 11 b § lagen om
verkställighet av straff (39/1889) föreskrivs
om rätten att använda maktmedel tillämpas på
motsvarande sätt om en rannsakningsfånge

försöker fly eller gör motstånd eller om någon
annan person gör motstånd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 523

L a g**om ändring av 37 § luftfartslagen**Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i luftfartslagen av den 3 mars 1995 (281/1995) 37 § som följer:

37 §

Ordning och tvångsmedel

Om ett luftfartyg är i fara eller om passagerarnas eller besättningens säkerhet annars kräver det har befälhavaren rätt att använda sådana medel, såsom gripande, visitering av personer eller kontroll av gods eller andra motsvarande åtgärder, som är nödvändiga för att återställa ordningen eller för att avvärja en fara som hotar säkerheten och som utifrån en helhetsbedömning kan anses försvarliga. Vid bedömningen skall hänsyn tas till hur stor faran är samt situationen också i övrigt. Varje medlem av besättningen är skyldig att utan särskild order

ge befälhavaren nödvändigt bistånd. På befälhavarens uppmaning har också en passagerare rätt att ge sådant bistånd.

Medlemmarna av besättningen samt passagerarna har rätt att vidta sådana åtgärder som avses i 1 mom. utan befälhavarens uppmaning, om det finns grundad anledning att tro att åtgärden är nödvändig för att skydda luftfartyget eller personer eller egendom ombord.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President**TARJA HALONEN**

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 524

L a g

om ändring av 4 § lagen om upprätthållande av ordning i kollektivtrafik

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 juni 1977 om upprätthållande av ordning i kollektivtrafik (472/1977)
4 § som följer:

4 §

Om en passagerare skall avlägsnas ur ett trafikmedel eller gripas och genom att göra motstånd försöker undgå detta, har föraren rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att avlägsna eller gripa passageraren och som kan anses försvarliga med beaktande av passagerarens uppträdande och

övriga omständigheter. Samma rätt har de passagerare som bistår föraren.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister Johannes Koskinen

Nr 525

L a g**om ändring av 11 § lagen om kontrollavgift i kollektivtrafik**

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 11 maj 1979 om kontrollavgift i kollektivtrafik (469/1979) 11 § 2 och 3 mom., av dessa lagrum 2 mom. sådant det lyder i lag 540/1982, som följer:

11 §

Kontrollörs rättigheter och ansvar

Om en passagerare genom att göra motstånd försöker undgå att bli gripen, förpassad till polisen eller avlägsnad ur fordonet eller från plattformsområde som avses i 1 § 2 mom., har kontrollören rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att

genomföra åtgärden och som kan anses försvarliga med beaktande av passagerarens uppträdande och övriga omständigheter.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President**TARJA HALONEN**Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 526**L a g****om ändring av 6 och 8 § lagen om försvarsmaktens handräckning till polisen**

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 5 december 1980 om försvarsmaktens handräckning till polisen (781/1980) 6 § 1 och 2 mom. och 8 §, av dem 6 § 2 mom. sådant det lyder i lag 346/1998, som följer:

6 §

I fråga om rätten till nödvärn för den som hör till en handräckningsavdelning gäller vad som föreskrivs i 4 kap. 4 § strafflagen.

Den som hör till en handräckningsavdelning och som i enlighet med denna lag utför handräckningsuppdrag har i ytterst viktiga och brådskande uppdrag rätt att under en polismans uppsikt använda sådana maktmedel som polismannen med stöd av sina befogenheter ger fullmakt till och som är nödvändiga för genomförande av uppdraget.

Vidare förutsätts att maktmedlen med beaktande av situationen kan anses försvarliga.

— — — — —

8 §

Bestämmelser om excess i nödvärn finns i 4 kap. 4 § 2 mom. och 7 § strafflagen.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President**TARJA HALONEN**Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 527

L a g
om ändring av 74 § sjömanslagen

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i sjömanslagen av den 7 juni 1978 (423/1978) 74 § 1 och 2 mom. som följer:

74 §

Upprätthållande av ordning

Befälhavaren och en person som bistår befälhavaren har rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att upprätthålla ordningen på fartyget och som kan

anses försvarliga med beaktande av hur farligt motståndet är samt situationen också i övrigt.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President
TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 528

L a g

om ändring av 3 kap. 30 § utsökningslagen

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utsökningslagen av den 3 december 1895 (37/1895) 3 kap. 30 §, sådan den lyder i lag 622/1967, som följer:

3 kap.

**Allmänna stadganden om verkställighet av
domar och utslag**

30 §

Utmätningssmannen har rätt att låta öppna lås och dörrar samt genomsöka hus och förvaringsställen, om det behövs för verkställigheten. Om utmätningssmannen möter motstånd har han rätt till handräckning av polisen, men han får också själv använda

sådana maktmedel som är nödvändiga för att bryta motståndet och som kan anses försvarliga med beaktande av tjänsteuppdragets art och hur farligt motståndet är samt situationen också i övrigt.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 529

L a g

om ändring av 6 § lagen om säkerhetskontroller vid domstolar

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 3 december 1999 om säkerhetskontroller vid domstolar (1121/1999) 6 §
som följer:

6 §

Avlägsnande av en person från domstolen

Om en person vägrar underkasta sig en säkerhetskontrollåtgärd, kan säkerhetskontrollören avlägsna honom eller henne från domstolen.

Säkerhetskontrollören kan vid behov använda sådana maktmedel som är nödvändiga för att avlägsna en person från domstolen och som kan anses försvarliga med beaktande av

personens uppträdande och övriga omständigheter. Någon annan anställd vid domstolen än en tjänsteman och en sådan säkerhetskontrollör som avses i 4 § 2 mom. får dock inte använda maktmedel för att avlägsna en person från domstolen, om inte något annat följer av annan lagstiftning.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 530

L a g

om ändring av 6 § lagen om säkerhetskontroller inom flygtrafiken

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 22 april 1994 om säkerhetskontroller inom flygtrafiken (305/1994) 6 §
2 mom. och
fogas till 6 § ett nytt 3 mom. som följer:

6 §

Avlägsnande från platsen

— — — — —
När en person skall avlägsnas kan vid
behov användas sådana maktmedel som är
nödvändiga för att avlägsna personen från
flygfältsområdet eller flygplatsbyggnaden

och som kan anses försvarliga med beaktande
av hur säkerheten inom flygtrafiken äventy-
ras, hur den person som skall avlägsnas
uppträder och övriga omständigheter.

Bestämmelser om excess i samband med
användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 §
3 mom. och 7 § strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 531

L a g

om ändring av 31 § territorialövervakningslagen

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i territorialövervakningslagen av den 18 augusti 2000 (755/2000) 31 § 3 mom. som
följer:

31 §
Användning av maktmedel

3 mom. och 7 § strafflagen. Bestämmelser om
nödvarn finns i 4 kap. 4 § strafflagen och om
nödtillstånd i 5 § i samma kapitel.

Bestämmelser om excess i samband med
användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 532

L a g

om ändring av 22 d § mentalvårdslagen

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 22 d § mentalvårdslagen av den 14 december 1990 (1116/1990), sådant detta lagrum
lyder i lag 1423/2001, ett nytt 4 moment som följer:

22 d §
Begränsning av rörelsefriheten

användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 §
3 mom. och 7 § strafflagen (39/1889).

— — — — —
Bestämmelser om excess i samband med

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 533

L a g

om ändring av 35 § lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 35 § lagen den 15 februari 2002 om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002) ett nytt 3 mom. som följer:

35 §
Användning av maktmedel

användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 §
3 mom. och 7 § strafflagen (39/1889).

— — — — —
Bestämmelser om excess i samband med

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 534

L a g**om ändring av 8 och 38 § militära disciplinlagen**

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i militära disciplinlagen av den 25 mars 1983 (331/1983) 8 § och 38 § 3 mom., dessa lagrum sådana de lyder, 8 § delvis ändrad i lagarna 652/1991 och 991/1997 samt 38 § 3 mom. i nämnda lag 991/1997, som följer:

8 §

Om den som ådöms eller påförs en disciplinär påföljd, innan ärendet har avgjorts med anledning av brottet har varit berövad sin frihet, skall från disciplinstraffet eller den disciplinära tillrättavisningen göras avräkning enligt 6 kap. 13 § strafflagen.

När avräkningen enligt 1 mom. görs motsvarar ett dygns frihetsberövande ett arrestdygn, disciplinbot för två dagar, två dygns utgångsstraff eller utgångsförbud och tre gånger extratjänst.

38 §

När förmannen upphäver ett beslut kan han bestämma att ärendet skall tas till ny behandling eller omedelbart själv ta det till avgörande eller hänskjuta det till en behörig åklagare. När ärendet tas till ny behandling iakttas bestämmelserna i 6 kap. 16 § strafflagen i tillämpliga delar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President**TARJA HALONEN**Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 535

L a g

om ändring av 6 § lagen om unga förbrytare

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 31 maj 1940 om unga förbrytare (262/1940) 6 §, sådan den lyder delvis
ändrad i lag 3/1969, som följer:

6 § På straff som en ung förbrytare skall dömas till för brott som han eller hon begått före 18 års ålder tillämpas 6 kap. 8 § 1 mom. 1	punkten samt 2 och 4 mom. strafflagen (39/1889). Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
--	---

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 536

L a g

om ändring av 16 § lagen om ordningsbotsförfarande

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 januari 1983 om ordningsbotsförfarande (66/1983) 16 § 3 mom. som
följer:

16 §

— — — — —
Ordningsbotsdomaren kan under de förut-
sättningar som anges i 6 kap. 12 § strafflagen
avstå från att döma ut straff.
— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 537

L a g

om ändring av 7 § lagen om internering av farliga återfallsförbrytare

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 9 juli 1953 om internering av farliga återfallsförbrytare (317/1953) 7 §, sådan den lyder i lag 303/1971, som följer:

7 §

När en dom enligt vilken det kan bestämmas att en förbrytare skall interneras i tvångsinrättning har vunnit laga kraft, skall frågan om internering tas till behandling då minst en tredjedel av det straff som har dömts ut har verkställts, varvid den avräkning som domstolen har gjort med stöd av 6 kap. 13 § strafflagen inte beaktas, dock senast inom ett

år från det domen gavs, och ofördröjligen avgöras av fängelsedomstolen. Denna skall bestämma att förbrytaren skall interneras i tvångsinrättning, om han eller hon skall anses farlig för någons liv eller hälsa enligt 1 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 538

L a g**om ändring av lagen om samhällstjänst**

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 12 december 1996 om samhällstjänst (1055/1996) 3 §, sådan den lyder
 delvis ändrad i lag 754/1997,
ändras 4 §, sådan den lyder i lag 66/2003, och
fogas till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, ett nytt 3 mom. som följer:

1 §

Samhällstjänst

— — — — —
 I fråga om dömande till samhällstjänst
 gäller vad som föreskrivs särskilt.

4 §

Lämplighetsutredning

För att bedöma hur gärningsmannen klarar
 av samhällstjänsten gör kriminalvårdsväsen-
 det upp en lämplighetsutredning som avses i
 3 § förordningen om samhällstjänst
 (1259/1990).

—
 Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President**TARJA HALONEN**Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 539

L a g

om upphävande av 3 och 12 § förordningen om införande av strafflagen

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs 3 och 12 §
förordningen den 19 december 1889 om
införande av strafflagen (39/1889), av dessa
3 § sådan den lyder i lag 770/1990.

2 §
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 540

L a g**om ändring av 28 § lagen om privata säkerhetstjänster**

Given i Helsingfors den 13 juni 2003

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 12 april 2002 om privata säkerhetstjänster (282/2002) 28 § 4 mom. som följer:

28 §

Väktares rättigheter

Försöker den som skall avlägsnas, gripas eller säkerhetsvisiteras genom att göra motstånd undgå att bli avlägsnad, gripen eller säkerhetsvisiterad, har väktaren rätt att använda sådana maktmedel som är nödvändiga

för att avlägsna, gripa eller säkerhetsvisitera personen i fråga och som kan anses försvarliga med beaktande av personens uppträdande samt övriga omständigheter. I 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § strafflagen föreskrivs om excess i samband med användning av maktmedel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Helsingfors den 13 juni 2003

Republikens President**TARJA HALONEN**Justitieminister *Johannes Koskinen*

RP 44/2002
LaUB 28/2002
RSv 261/2002

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET

Nr 514—540, 5 ark

EDITA PRIMA AB, HELSINGFORS 2003

EDITA PUBLISHING AB, HUVUDREDAKTÖR JARI LINHALA

ISSN 1456-9663